

ЗАКОН
за Икономически и социален съвет
(Обн., ДВ, бр. 41 от 24.04.2001 г.; изм., бр. 120 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 20 от 2003 г.; изм., бр. 17 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 36 от 04.04.2008 г.)

Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Създава се Икономически и социален съвет като консултативен орган, изразяващ волята на структурите на гражданското общество по икономическото и социалното развитие.

(2) Икономическият и социален съвет, наричан по-нататък "съвета", е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище София.

Чл. 2. Съветът има за цел:

1. да осигури участието на широк кръг представители на гражданското общество в обществения и икономическия живот, като утвърждава принципите на правовата демократична и социална държава;

2. (изм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) да служи като постоянна институционална форма за социален и граждански диалог и за консултации по икономическата и социалната политика между президента на републиката, Народното събрание и Министерския съвет и структурите на организираното гражданско общество;

3. да отговори на законния стремеж на обществените и икономическите групи, на структурите на гражданското общество да изразяват мнения, становища и предложения по отношение на актове на законодателната и изпълнителната власт, които засягат техните интереси;

4. (нова, ДВ, бр. 36 от 2008 г.) да утвърждава принципите на демокрация с пряко участие, като прилага опита на Европейския икономически и социален комитет и на други сродни национални и международни организации на основата на сътрудничество с тях.

Чл. 3. (Изм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Съветът осъществява дейността си на основата на принципите на:

1. независимост и публичност;

2. сътрудничество и взаимодействие с органите на законодателната и изпълнителната власт;

3. равнопоставеност и взаимно зачитане на интересите на представените в него структури на гражданското общество.

Глава втора ДЕЙНОСТ

Чл. 4. (1) (Предишен текст на чл. 4, ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Съветът разработва и приема:

1. становища по проекти на закони, национални програми и планове относно икономическото и социалното развитие;
2. становища по актове на Народното събрание относно икономическото и социалното развитие;
3. становища по стратегически проблеми на икономическата и социалната политика;
4. резолюции по актуални проблеми на икономическата и социалната политика и на гражданското общество;
5. анализи по проблемите на икономическата и социалната политика.

(2) (Нова, ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Съветът организира дискусии и консултации с представители на законодателната и изпълнителната власт и структурите на гражданското общество по обществено значими въпроси на икономическото и социалното развитие.

(3) (Нова, ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Съветът осъществява сътрудничество и поддържа контакти с Европейския икономически и социален комитет и с други сродни национални и международни институции.

Чл. 5. (Изм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.)

(1) Актовете по чл. 4, ал. 1 се разработват по предложение на президента на републиката, на председателя на Народното събрание, на Министерския съвет, както и в случаите, определени със закон.

(2) Президентът на републиката, председателят на Народното събрание или Министерският съвет определя срок за произнасяне от съвета, който не може да е по-кратък от един месец от получаване на предложението. Президентът на републиката при изпълнение на правомощията си по чл. 98, т. 4 и чл. 101, ал. 1 от Конституцията на Република България може да определи срок за произнасяне от съвета и по-кратък от един месец.

(3) Съветът може да разработва актове по чл. 4, ал. 1 и по своя инициатива.

(4) В случаите на ал. 3 съветът изпраща в срок 7 работни дни приетите актове на съответните институции.

(5) Институциите, по предложение на които са приети актове на съвета, както и тези, на които са изпратени актове на съвета, приети по негова инициатива, канят за участие представители на съвета при обсъждането и/или решаването на въпросите, по повод на които е приет съответният акт.

Чл. 6. Държавните и общинските органи са длъжни да предоставят необходимата за работата на съвета информация, доколкото друго не е установено в специални закони.

Глава трета СЪСТАВ

Чл. 7. (1) (Изм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.) Съветът се състои от председател и 36 членове, разпределени в три групи.

(2) (Изм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.) Народното събрание избира председателя на съвета по предложение на Министерския съвет, предварително съгласувано с групите, представени в съвета.

(3) (Изм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.) Първата група се състои от 12 членове, определени от ръководните органи на представителните организации на работодателите на национално равнище, признати от Министерския съвет по реда на Кодекса на труда.

(4) (Изм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.) Втората група се състои от 12 членове, определени от ръководните органи на представителните организации на работниците и служителите на национално равнище, признати от Министерския съвет по реда на Кодекса на труда.

(5) (Изм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.) Третата група се състои от 12 членове, разпределени, както следва:

1. един представител на организациите на селскостопанските производители;
2. един представител на организациите на производствените кооперации;
3. един представител на организациите на занаятчиите;
4. един представител на професионално-съсловните организации;
5. един представител на организациите на потребителите;
6. един представител на организациите на жените;
7. един представител на екологичните организации;
8. (изм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) един представител на организациите на хората с увреждания;
9. един представител на организациите на пенсионерите;
10. (изм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) един представител на организациите, подпомагащи социално слабите, хората с увреждания или лицата, нуждаещи се от грижи;
11. двама независими учени - специалисти по проблемите на икономическата и социалната политика, определени от Министерския

съвет по предложение на министъра на икономиката и министъра на труда и социалната политика.

(6) (Нова, ДВ, бр. 20 от 2003 г.) Една организация може да бъде представена само в една от групите.

Чл. 8. (1) (Изм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Мандатът на съвета, на председателя и на членовете е 4-годишен и започва да тече от датата на провеждането на първата пленарна сесия.

(2) В рамките на мандата по ал. 1 организациите по чл. 7, ал. 3, 4 и 5 могат да подменят своите представители по реда на определянето им, включително чрез прилагане на ротационния принцип между представителите на отделните организации. Подмяната е задължителна при възникване на някое от обстоятелствата за несъвместимост по чл. 9, ал. 1.

(3) (Изм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.) До изтичането на мандата по ал. 1 председателят на съвета и членовете по чл. 7, ал. 5, т. 11 не могат да бъдат подменяни освен в случаите на:

1. подаване на оставка;
2. трайна невъзможност да изпълняват функциите си;
3. възникване на някое от обстоятелствата за несъвместимост по чл. 9, ал. 1;
4. смърт.

(4) (Изм. и доп., ДВ, бр. 20 от 2003 г.) В случаите по ал. 3 председателят на съвета и членовете по чл. 7, ал. 5, т. 11 се подменят по реда, по който са избрани или определени за срок до края на мандата на съвета.

(5) (Нова, ДВ, бр. 36 от 2008 г.) При подаване на оставка правомощията на председателя на съвета се прекратяват след изтичане на два месеца от подаването ѝ, ако в този срок не е избран нов председател на съвета.

(6) (Нова, ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Ако в рамките на мандата на съвета организация по чл. 7, ал. 3 и 4 загуби качеството си на представителна по реда на Кодекса на труда, то мандатът на нейните представители в съвета се прекратява от деня на влизането в сила на решението на Министерския съвет и съответните членски места се разпределят между останалите организации в групата с консенсус за срок до края на мандата на съвета.

(7) (Нова, ДВ, бр. 20 от 2003 г.; предишна ал. 5, бр. 36 от 2008 г.) Председателят и членовете на съвета могат да бъдат избрани или определяни за неограничен брой мандати.

Чл. 9. (1) Председател и членове на съвета не могат да бъдат:

1. лица, които притежават чуждо гражданство;
2. лица, ненавършили пълнолетие;
3. лица, поставени под запрещение;

4. лица без висше образование;
5. народни представители и общински съветници;
6. лица по чл. 19 и 19а от Закона за администрацията и членове на техните политически кабинети;
7. държавни служители;
8. съдии, прокурори и следователи;
9. (изм., ДВ, бр. 17 от 2006 г.) кадрови военнослужещи по смисъла на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и държавни служители по смисъла на Закона за Министерството на вътрешните работи;
10. лица, избрани в националните ръководни органи на политическите партии;
11. лица, осъждани за умишлено престъпление от общ характер, освен ако са реабилитирани;
12. лица, които са лишени от правото да заемат ръководна, отчетническа или материалноотговорна длъжност;
13. (изм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.) лица, които са били членове на управителен или контролен орган на дружество, прекратено поради несъстоятелност през последните две години, предхождащи датата на решението за обявяване на несъстоятелността, ако са останали неудовлетворени кредитори.

(2) Липсата на обстоятелствата по ал. 1 се декларира писмено, както следва:

1. от председателя на съвета - пред Народното събрание;
2. от главния секретар - пред председателя на съвета;
3. от членовете на съвета - пред органите, които ги определят.

Чл. 10. (Изм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.)

(1) Не по-късно от три месеца преди изтичането на мандата на съвета Народното събрание избира нов председател. До встъпването си в длъжност той упражнява само правомощията, свързани с определянето на новия състав на съвета.

(2) В 15-дневен срок от избора му председателят на съвета се обръща към органите и организациите по чл. 7, като обнародва в "Държавен вестник" и в един централен всекидневник покана за предприемане на необходимите действия по определянето на новите членове на съвета. Председателят може да отправи и писмени покани до представените в съвета организации.

(3) В 30-дневен срок от обнародването на поканата по ал. 2 организациите по чл. 7 представят на председателя решенията на органите им за определяне на техните представители в съвета и декларациите по чл. 9, ал. 2.

(4) (Изм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) След изтичането на срока по ал. 3, ако са предложени повече кандидати от отделните организации,

председателят на съвета поканва представители на ръководните им органи с цел определяне на техните представители в съвета чрез консенсус. Ако не бъде постигнат консенсус в срок три месеца от избора на новия председател, се смята, че няма определен представител.

(5) Неопределянето на представител от страна на отделните организации след изтичане на съответните срокове не е пречка съветът да осъществява дейността си. В този случай кворумът се определя от действителния състав на съвета.

(6) Определените по-късно кандидати изпълняват функциите си до края на мандата на съвета.

Чл. 10а. (Нов, ДВ, бр. 20 от 2003 г.; изм., бр. 36 от 2008 г.)
Председателят и членовете продължават да изпълняват функциите си до провеждането на първата пленарна сесия на новия съвет.

Чл. 10б. (Нов, ДВ, бр. 20 от 2003 г.)

(1) (Отм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.)

(2) При командироване председателят на съвета и неговите членове имат право на пътни, дневни и квартирни пари при условия и в размери съгласно действащата нормативна уредба.

Глава четвърта УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 11. Органи на управление на съвета са:

1. пленарната сесия;
2. председателят;
3. председателският съвет.

Чл. 12. (1) В пленарната сесия участват председателят на съвета, заместник-председателите, членовете и главният секретар, който е без право на глас.

(2) Пленарната сесия:

1. приема правилник за дейността на съвета;
2. (изм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.) приема годишните планове и отчети за дейността на съвета;
3. (изм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) одобрява проекта на годишния бюджет и на годишния отчет за неговото изпълнение;
4. (изм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) по предложение на председателския съвет определя размера на основното трудово възнаграждение на председателя на съвета;
5. (изм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) приема актовете по чл. 4, ал. 1;
6. утвърждава заместник-председателите;

7. избира председателите и членовете на постоянните и временно действащите комисии;

8. (нова, ДВ, бр. 36 от 2008 г.) предлага на Министерския съвет кандидатури за членове на Европейския икономически и социален комитет.

(3) (Доп., ДВ, бр. 20 от 2003 г., бр. 36 от 2008 г.) Заседанията на пленарната сесия са редовни, ако на тях присъстват председателят и най-малко половината от членовете на съвета в т. ч. представители на всяка една от трите групи. Членовете на съвета участват в заседанията лично и нямат право да упълномощават за това други лица.

(4) Председателят и членовете на съвета могат да гласуват "за", "против" и "въздържал се".

(5) Решенията на пленарната сесия по ал. 2, т. 1 - 3 се приемат с мнозинство не по-малко от две трети от присъстващите членове на съвета.

(6) (Доп., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Решенията на пленарната сесия по чл. 4, ал. 1 и по чл. 13, ал. 2 се приемат с мнозинство не по-малко от три четвърти от присъстващите членове на съвета.

(7) Решенията на пленарната сесия по ал. 2, т. 4, 6 и 7 се приемат с мнозинство от повече от половината от присъстващите членове на съвета.

(8) Членовете на съвета, гласували "против" при приемането на решенията по ал. 6, имат право да представят в писмена форма своите особени мнения, които се прилагат към утвърдения акт.

Чл. 13. (1) Председателят:

1. ръководи дейността на съвета и го представлява;

2. свиква пленарна сесия по своя инициатива или по инициатива на една трета от членовете на съвета и ръководи заседанията на пленарната сесия и на председателския съвет;

3. подписва актовете, приети от пленарната сесия, разпорежда изпращането им на заинтересуваните органи и тяхното публикуване по реда на чл. 19, ал. 2;

4. (отм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.);

5. (изм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) утвърждава длъжностното разписание, сключва, изменя и прекратява трудовите договори на служителите на съвета;

6. определя с писмена заповед заместник-председател, който да го замества при негово отсъствие;

7. (изм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) разпределя по комисии предложенията по чл. 5, ал. 1 и 2;

8. информира обществеността за действията на съвета.

(2) В случаите по чл. 8, ал. 3 пленарната сесия избира един от заместник-председателите за временно изпълняващ функциите на председателя до избирането на нов председател от Народното събрание за срок до края на мандата на съвета.

Чл. 14. (1) Заместник-председателите на съвета са трима и се предлагат по един от всяка група по чл. 7.

(2) Заместник-председателите заместват председателя на съвета и изпълняват функции, които той писмено им делегира.

Чл. 15. (1) Председателският съвет се състои от председателя и заместник-председателите. В неговите заседания със съвещателен глас участва и главният секретар.

(2) Председателският съвет консултира и подпомага работата на председателя между пленарните сесии и предлага техния дневен ред.

(3) (Изм., ДВ, бр. 20 от 2003 г., бр. 36 от 2008 г.) По предложение на членове на Икономическия и социален съвет, на неговите комисии и по своя инициатива председателският съвет взема решения за разработване на актове в случаите по чл. 5, ал. 3.

(4) Председателският съвет обсъжда и предлага на пленарната сесия проектите на:

1. правилника за дейността на съвета;
2. годишния план за работа;
3. годишния бюджет;
4. годишния отчет за дейността на съвета;
5. годишния отчет за изпълнението на бюджета;

6. (изм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) резолюции по актуални проблеми на икономическата и социалната политика и на гражданското общество.

(5) (Нова, ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Председателският съвет изпълнява и други функции, определени в правилника за дейността на съвета.

(6) (Предишна ал. 5, ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Заседанията на председателския съвет са редовни, ако в тях участват поне трима от неговите членове. Решенията се приемат с единодушие.

(7) (Предишна ал. 6, ДВ, бр. 36 от 2008 г.) По изключение при обективна невъзможност за осигуряване на кворума по ал. 5 председателят или неговият заместник в случаите по чл. 13, ал. 2 еднолично изпълняват функциите по ал. 2, 3 и 4.

Чл. 16. (1) Главният секретар се назначава от председателя след утвърждаване на кандидатурата му от председателския съвет. Той трябва да отговаря на изискванията по чл. 9, ал. 1.

(2) Главният секретар:

1. (изм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) ръководи работата на администрацията на съвета;
2. координира разработването на проектите по чл. 15, ал. 4 по ред, установен с правилника за дейността на съвета;
3. изпраща материалите за обсъждане на заседанията на пленарната сесия и на председателския съвет;
4. отговаря за протоколирането на заседанията на пленарната сесия, председателския съвет и комисиите по чл. 18 и за съхраняването на документацията на съвета;
5. изпълнява други функции, възложени му от правилника за дейността на съвета.

Глава пета ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТТА

Чл. 17. Икономическият и социален съвет работи на основата на правилник за своята дейност и годишни планове.

Чл. 18. (1) (Изм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.) Към съвета се създават постоянни и временно действащи комисии.

(2) Работата на комисиите се организира в съответствие с правилника за дейността на съвета.

(3) (Доп., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Комисиите по ал. 1 подготвят за пленарната сесия проекти на актовете по чл. 4, ал. 1, т. 1, 2, 3 и 5, като спазват сроковете, определени с правилника за дейността и с годишния план за работа на съвета.

Чл. 19. (1) (Доп., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Пленарните сесии на съвета са публични, освен ако съветът реши друго.

(2) Актовете по чл. 4, ал. 1 се публикуват по решение на пленарната сесия в официален бюлетин на съвета.

Глава шеста ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 20. (Изм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.) Дейността на съвета се финансира от неговия бюджет, който е част от бюджета на Народното събрание.

Чл. 21. (Изм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.)

(1) (Изм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Разпоредител с бюджета на съвета е председателят или оправомощено от него лице.

(2) Проектът на бюджет на съвета се съставя от съвета и се предоставя за включване в общия проект на бюджет на Народното

събрание по реда и в сроковете, определени в Закона за устройството на държавния бюджет и в актовете на Министерския съвет за съответната година.

Чл. 22. (Изм., ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Средствата по бюджета на съвета се изразходват за финансиране на неговата дейност и сътрудничеството с Европейския икономически и социален комитет и други сродни национални и международни институции при условия и по ред, определени в правилника за дейността на съвета.

Чл. 23. (Изм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.) Всяка година до 31 март годишният отчет за дейността на съвета се внася в Народното събрание от неговия председател.

Чл. 24. Разходването на средствата по бюджета на съвета се контролира от Сметната палата.

Чл. 25. (1) Дейността на съвета се подпомага от администрация. Структурата и функциите на администрацията се определят с правилника за дейността на съвета.

(2) Председателят, главният секретар, както и служителите в администрацията по ал. 1 работят по трудово правоотношение.

Чл. 26. (Нов, ДВ, бр. 36 от 2008 г.) Разпоредбите на Закона за администрацията не се прилагат за Икономическия и социален съвет.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (Отм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.)

§ 2. (Отм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.)

§ 3. (Отм., ДВ, бр. 20 от 2003 г.)

§ 4. В срок до един месец от избора на председател Министерският съвет предоставя помещения за работа на съвета.

§ 5. На първата пленарна сесия на съвета, свикана от неговия председател, се избират заместник-председателите.

§ 6. В § 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ДВ, бр. 81 от 2000 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.

2. Създава се ал. 2:

"(2) До влизането на закона по ал. 1 в сила регистрацията на нови синдикални организации, вписването на промени в подлежащи на регистрация обстоятелства на юридически лица на съществуващи синдикални организации, както и свързаните с това заварени съдебни производства, се извършват по реда на глава първа. Съдът вписва в регистъра данните по чл. 18, ал. 1, т. 1 - 3, 5 - 7 и 9 от закона."

§ 7. Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет.

Законът е приет от XXXVIII Народно събрание на 10 април 2001 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.